

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 222
van **TOM ONGENA**
datum: 11 december 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Project 'kopen bij start-ups' - Stand van zaken

In september 2018 werd binnen de Vlaamse overheid het project 'kopen bij start-ups' gelanceerd met als bedoeling om de toegang tot overheidsopdrachten te vergemakkelijken voor jonge, innovatieve bedrijven en kmo's met soortgelijke problematiek.

Er werd een projectgroep samengesteld die enkele duidelijke acties heeft afgelijnd.

Op 5 april 2019 werd de conceptnota 'kopen bij start-ups' goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

1. Wat is op heden de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het project en de ambities uit de conceptnota? Welke concrete acties werden ondernomen?
2. Tot welke resultaten heeft dit project tot op heden reeds geleid? Welke vooruitgang werd geboekt met betrekking tot het wegwerken van de vastgestelde drempels voor start-ups?
3. Is de projectgroep nog steeds in werking? Hoe is deze samengesteld en wat is de actuele opdracht van deze projectgroep?
4. De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) stelde in zijn advies nr. 9 bij voormelde conceptnota dat de strategie, eerder dan zich enkel te richten op start-ups, dient gericht te zijn op het algemeen verhogen van de innovatieve aankopen door de Vlaamse overheid.

Op welke wijze is hier afstemming met het Programma Innovatieve Opdrachten (PIO)?

5. Kan de minister een overzicht geven van de deelname van start-ups aan overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid?

Graag een jaarlijks overzicht voor de periode 2016 tot heden van:

- a) aantal start-ups plus bedragen van de opdrachten (absolute termen);
- b) aandeel van start-ups in aantal overheidsopdrachten alsook in de bedragen;
- c) de gehanteerde definitie van start-up.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (222) en Bart Somers (101).

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 222 van 11 december 2020

van **TOM ONGENA**

1. In de conceptnota 'Kopen bij start-ups' werd aangegeven dat we de toegang tot overheidsopdrachten voor jonge, innovatieve ondernemingen willen vergemakkelijken door:

- een betere bekendmaking van overheidsopdrachten, meer op maat van start-ups;
- ondersteuning van en een vereenvoudigd instrumentarium voor aankopers en start-ups;
- het in kaart brengen van opportuniteiten en realiseren van pilootprojecten zodat aankopers worden aangezet om ook bij start-ups te kopen.

Het initiatief valt onder de bevoegdheid van het Facilitair Bedrijf.

Volgende concrete acties werden hiertoe ondernomen:

Een betere bekendmaking van overheidsopdrachten, meer op maat van start-ups.

Hiertoe werd een webpagina 'Kopen bij start-ups' opgezet met toelichting over het initiatief, waar ook de marktplaats voor start-ups en scale-ups kan teruggevonden worden. Overheden die initiatieven of opdrachten onder de aandacht van start-ups willen brengen kunnen deze op de marktplaats aanmelden.

Webpagina: <https://overheid.vlaanderen.be/overheidsopdrachten-en-raamcontracten/beleid/kopen-bij-start-ups>

Om de opdrachten die verschijnen op deze marktplaats optimaal te verspreiden, wordt gebruik gemaakt van het netwerk van Sandbox Vlaanderen. Dit netwerk werd bij de start van Sandbox Vlaanderen in eerste instantie opgebouwd met de hulp van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), dat hiervoor haar VLAIO netwerk aansprak. Dit betreft de grootste en belangrijkste incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen, die door haar gefinancierd worden. Dit netwerk is ondertussen uitgebreid tot een goede 30 incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen en verscheidene start- en scale-ups. Met elk van deze partners in het netwerk werd besproken dat nieuwe opdrachten die verschijnen op de marktplaats door hen worden verspreid in hun ecosysteem van start- en scale-ups.

Verder worden nieuwe opdrachten die verschijnen op de marktplaats ook steeds verspreid via sociale media. Dit gebeurt via een eigen LinkedIn-account van Kopen bij start-ups (met voorlopig een beperkt aantal volgers) en via de LinkedIn-account van Sandbox Vlaanderen (met vandaag meer dan 750 relevante volgers).

Ondersteuning van en een vereenvoudigd instrumentarium voor aankopers en start-ups.

De afdeling Aankoopcentrale en Overheidsopdrachten van Het Facilitair Bedrijf heeft, zoals in de conceptnota Kopen bij start-ups toegelicht wordt, twee vereenvoudigde procedures nader uitgewerkt, de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking (<139.000 euro) en de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking (<214.000 euro). Er is tevens een leidraad uitgewerkt met tips en aandachtspunten bij het voeren van de procedures.

Deze leidraad en de opgemaakte modelbestekken worden ter beschikking gesteld op de webpagina van Kopen bij start-ups.

Aankopers van de Vlaamse overheid kunnen steeds juridisch advies inwinnen bij de afdeling Aankoopcentrale en Overheidsopdrachten bij de opstart en het verloop van een procedure.

Het in kaart brengen van opportuniteiten en realiseren van pilootprojecten zodat aankopers worden aangezet om ook bij start-ups te kopen.

Hiertoe werden het voorbije jaar verscheiden infosessies en toelichtingen van Kopen bij start-ups opgezet. Zo werd een toelichting gegeven aan het Kennisnetwerk Overheidsopdrachten. Dit is een platform voor interne kennisoverdracht (ervaringen, goede praktijken, instrumenten, ...) en actieve kennisdeling over overheidsopdrachten binnen de Vlaamse overheid.

Daarnaast werd Kopen bij start-ups ook uitgebreid toegelicht tijdens een webinar voor de leden van het Voorzitterscollege.

Verder werd ook toelichting gegeven op de stuurgroep Smart Flanders, dit betreft een ondersteuningsprogramma voor de verdere doorgroei tot slimme stad voor de 13 centrumsteden, een initiatief van het team stedenbeleid van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Deze toelichtingen hadden tot doel Kopen bij start-ups bekend te maken binnen de Vlaamse overheid en lokale overheden om zo potentieel geschikte opdrachten in kaart te brengen en pilootprojecten te realiseren. Tot op heden heeft dit geleid tot het identificeren en lanceren van vijf pilootopdrachten. Om dit in 2021 meer tractie te laten krijgen wordt momenteel individueel samengezeten met de aankoopverantwoordelijken van de entiteiten die lid zijn van de VIT-stuurgroep. Hierbij wordt Kopen bij start-ups verder toegelicht en wordt samen bekeken of er overheidsopdrachten op de planning staan die via Kopen bij start-ups gelanceerd kunnen worden.

2. Sinds de lancering van de eigen webpagina van Kopen bij start-ups werden vijf opdrachten gelanceerd via de marktplaats. Vier hiervan werden reeds gegund. Deze vijf gelanceerde opdrachten betroffen allen onderhandelingsprocedures zonder voorafgaande bekendmaking.

Voor elk van deze opdrachten werd een mooi aantal voorstellen ontvangen op de initieel gepubliceerde tegeltekst (gemiddeld zeven). Zowel van start-en scale-ups als van grotere bedrijven.

Dit toont aan, ondanks het eerder beperkte aantal pilootprojecten, dat we er met de marktplaats in slagen start- en scale-ups te bereiken. En dat deze in elk geval bereid zijn een beknopt voorstel in te dienen voor de gelanceerde tegelteksten en een uitgewerkt voorstel indien ze daarvoor uitgenodigd werden.

Een evaluatie van de bevindingen van de start- en scale-ups die deelnamen aan elk van deze opdrachten wordt in de loop van het voorjaar van 2021 opgezet.

3. De projectgroep is sinds de goedkeuring van de conceptnota niet meer in werking. Deze projectgroep was een samenwerking tussen de beleidsdomeinen Kanselarij en Bestuur (departement Kanselarij en Bestuur, het Facilitair Bedrijf en Informatie Vlaanderen) en Economie, Wetenschap en Innovatie (Agentschap Innoveren en Ondernemen en Departement Economie, Wetenschap en Innovatie). De projectgroep had als opdracht de basis te leggen voor kopen bij start-ups door de drie acties uit te werken zoals toegelicht in de conceptnota (zie ook het antwoord op vraag 1). Met de goedkeuring van de conceptnota besliste de Vlaamse Regering om de VIT-stuurgroep te belasten

met de verdere opvolging van dit initiatief. De dagelijkse coördinatie van kopen bij start-ups is in handen van de coördinator van Sandbox Vlaanderen.

Voor de volledigheid geef ik u de samenstelling mee van de VIT-stuurgroep:

- Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO)
 - Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
 - Departement Mobiliteit en Openbare Werken
 - Departement Omgeving
 - Agentschap voor Natuur en Bos
 - Agentschap Facilitair Bedrijf
 - VDAB
 - Departement Werk en Sociale Economie
 - Agentschap Informatie Vlaanderen
 - Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
 - Agentschap Opgroeien
 - Agentschap Zorg en Gezondheid
 - Agentschap Uitbetaling Groeipakket
4. De afstemming met het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) verloopt via deelname van de projectleider van PIO aan de bijeenkomsten van de Sandbox-ambassadeurs.
5. Voor de rapportering in overheidsopdrachten heeft de Vlaamse overheid de module eDelta Vereenvoudigde Registratie ontwikkeld. Deze rapportering bevat op dit moment nog geen informatie over de bedrijfsgrootte. Momenteel loopt een samenwerkingsproject tussen het Facilitair Bedrijf, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en het Agentschap Informatie Vlaanderen om het element 'KMO-bepaling' op te nemen in de standaardrapporten. Er wordt naar gestreefd om vanaf het tweede kwartaal 2021 hierover structureel te kunnen rapporteren. In een volgende fase zal worden onderzocht of ook de notie 'start-up' in de rapportering kan worden opgenomen.